

Metodika výpočtu podílů členských institucí v projektu SCOAP3 pro období 2020 až 2022

Vypracováno výkonným týmem CzechELib: 31. 1. 2020

Doporučeno Odbornou radou CzechELib: 5. 2. 2020

Úvod

SCOAP3 (Sponsoring Consortium for Open Access Publishing in Particle Physics) je mezinárodním sdružením více než tří tisíc knihoven a výzkumných center z více než 44 zemí, které ve spolupráci s klíčovými vydavateli prosazuje otevřený přístup k vědeckým článkům na poli jaderné a subjaderné fyziky (High Energy Physics – HEP). Projekt zastřešuje Evropská organizace pro jaderný výzkum (CERN) se sídlem v Ženevě.

Obchodní model SCOAP3 je založen na přesměrování stávajících předplatných do společného rozpočtu, z něhož jsou hrazeny standardní publikační služby, recenze a otevřený přístup.

Klíčovní vydavatelé zůstávají ve hře, což je důležité pro udržení kvality článků. Za publikační služby včetně recenzí jim však platí pouze SCOAP3, a to formou jediné platby za článek.

Výběrové řízení (Tender process), jež SCOAP3 navrhl pro výběr vydavatelů, bylo konsensuálně dohodnuto mezinárodním týmem expertů z řad knihoven a zakládajících členů SCOAP3, zástupců vydavatelského průmyslu a právníků z CERN.

CERN zajišťuje vysoutěžení poskytovatelů služby pro celé celosvětové konsorcium, a to tak, že sjedná úhrnnou částku pro celé konsorcium. Pro každé nové tříleté období je stanoven podíl každé země podle výsledků v dobíhajícím období. Je v režii jednotlivých zemí, jakým způsobem stanoví

podíly publikujících institucí. Celková částka za ČR pro období 2020-2022 byla rozpočítáním CERNu stanovena na 64 000 EUR ročně. Cílem této metodiky je stanovit podíly jednotlivých institucí z ČR na této částce.

Princip metodiky byl navržen tak, aby reflektoval zaběhnutý národní systém vykazování výsledků do RIV a přidělování prostředku na RVO.

Definice

CERN - European Organization for Nuclear Research, více na <https://home.cern/about>

RIV - Rejstřík informací o výsledcích, <https://backup.rvvi.cz/riv>

RVO - Rozvoj výzkumné organizace, <http://www.msmt.cz/vyzkum-a-vyvoj/institucionalni-podpora-na-rozvoj-vyzkumne-organizace>

SCOAP3 - Sponsoring Consortium for Open Access Publishing in Particle Physics, více na <https://scoap3.org/faqs/>

Vstupní data

Data pro výpočet byla získána z nástrojů repozitáře SCOAP3 <https://repo.scoap3.org/tools/>, kde je pro partnery k dispozici Affiliation Export. Datum exportu: 13. 12. 2019.

Ukázka dat (některé irelevantní sloupce vypuštěny pro přehlednost):

year	journal	doi	country	affiliation	authors with affiliation	total number of authors
2018	European Physical Journal C	10.1140/epjc/s10052-018-6236-8	Czech Republic	Faculty of Mathematics and Physics, Charles University, Prague, Czech Republic	5	135
2018	European Physical Journal C	10.1140/epjc/s10052-018-6236-8	Czech Republic	Institute of Physics, Academy of Sciences of the Czech Republic, Prague, Czech Republic	3	135
2018	Physics Letters B	10.1016/j.physletb.2018.05.069	Czech Republic	IEAP, Czech Technical University in Prague, Czech Republic	6	70
2018	Physics Letters B	10.1016/j.physletb.2018.02.043	Czech Republic	Nuclear Physics Institute, Academy of Sciences of Czech Republic, Rez, Czech Republic	6	109
2019	Nuclear Physics B	10.1016/j.nuclphysb.2018.12.024	Czech Republic	Technical University in Liberec, Liberec, Czech Republic	1	214
2019	Nuclear Physics B	10.1016/j.nuclphysb.2018.12.024	Czech Republic	Charles University in Prague, Faculty of Mathematics and Physics, Prague, Czech Republic	7	214
2019	Nuclear Physics B	10.1016/j.nuclphysb.2018.12.024	Czech Republic	Institute of Scientific Instruments, AS CR, 61264 Brno, Czech Republic	2	214

2019	Nuclear Physics B	10.1016/j.nuclphysb.2018.12.024	Czech Republic	Czech Technical University in Prague, 16636 Prague, Czech Republic	2	214
2019	Nuclear Physics B	10.1016/j.nuclphysb.2018.12.024	Czech Republic	Institute of Scientific Instruments, AS CR, Brno, Czech Republic	1	214
2019	Nuclear Physics B	10.1016/j.nuclphysb.2018.12.024	Czech Republic	Technical University in Liberec, 46117 Liberec, Czech Republic	2	214
2019	Nuclear Physics B	10.1016/j.nuclphysb.2018.12.024	Czech Republic	Czech Technical University in Prague, Prague, Czech Republic	10	214
2019	Nuclear Physics B	10.1016/j.nuclphysb.2018.12.024	Czech Republic	Charles University in Prague, Faculty of Mathematics and Physics, 18000 Prague, Czech Republic	2	214
2018	Journal of High Energy Physics	10.1007/JHEP11(2018)101	Czech Republic	Institute of Particle Physics and Nuclear Physics, Faculty of Mathematics and Physics, Charles University, V Holešovičkách 2, Prague 8, 180 00, Czech Republic	1	3
2018	Journal of High Energy Physics	10.1007/JHEP11(2018)101	Czech Republic	Institute of Physics of the Czech Academy of Sciences, CEICO, Na Slovance 2, Prague 8, 182 21, Czech Republic	3	3

Pozn.: v ideálním případě hodnoty ve sloupci “authors with affiliation” odpovídají položce “Počet domácích tvůrců” v RIVovém záznamu, ve sloupci “total number of authors” RIVové položce “Počet tvůrců celkem”. Pro vyšší konzistenci jsou použita data CERNu (která byla použita pro rozpočítání na národní úrovni), nikoli data z RIV.

Unifikace a výběr vstupních dat

Každý řádek byl přiřazen právnické osobě (univerzita, ústav AV ČR, ...) se standardizovaným názvem podle sloupce “affiliation” a publikaci podle sloupce “doi”.

Pro výpočet podílů členských institucí byly použity položky spadající do dobíhajícího tříletého období, kde sloupec “year” má hodnotu 2017, 2018 nebo 2019 (pozn.: data za r. 2019 nemusí být úplně kompletní - viz datum stažení výše).

Výpočet podílu jednotlivých institucí

Způsob výpočtu navazuje na postup zvolený pro předchozí období, který reflektuje přidělování prostředků podle RIV bodů. Zohledňuje tedy pouze autory s afilací instituce z ČR (sloupec “authors with affiliation”). Sloupec “total number of authors” tak není vůbec použit v kalkulacích.

V níže uvedených výpočtech tedy “instituce” znamená vždy “instituce z ČR”, “autor” znamená “autor, jenž měl afilaci instituce z ČR”.

1. Pro každou publikaci p (identifikaná sloupcem “doi”) jsou spočteny podíly instituce i (identifikovaná standardizovaným názvem podle sloupce “affiliation”):

$$x_{i,p} = N_{i,p}/N_p = N_{i,p}/\sum_i N_{i,p}$$

kde $N_{i,p}$ je počet autorů i -té instituce na p -té publikaci (hodnota pro instituce ve sloupci “authors with affiliation”), N_p je počet všech autorů (z ČR) dané publikace (tj. součet hodnot příslušných řádků podle “doi” ve sloupci “authors with affiliation”).

2. Pro každou instituci je spočten součet všech podílů na publikacích z bodu 1:

$$y_i = \sum_p x_{i,p}$$

3. Podíly institucí z bodu 2 jsou normalizovány

$$y_i^{norm} = y_i / \sum_i y_i$$

a zaokrouhleny na dvě desetinná místa (tj. na procento). Instituce, jejichž podíl po zaokrouhlení je roven 0, jsou z následujících kroků vynechány.

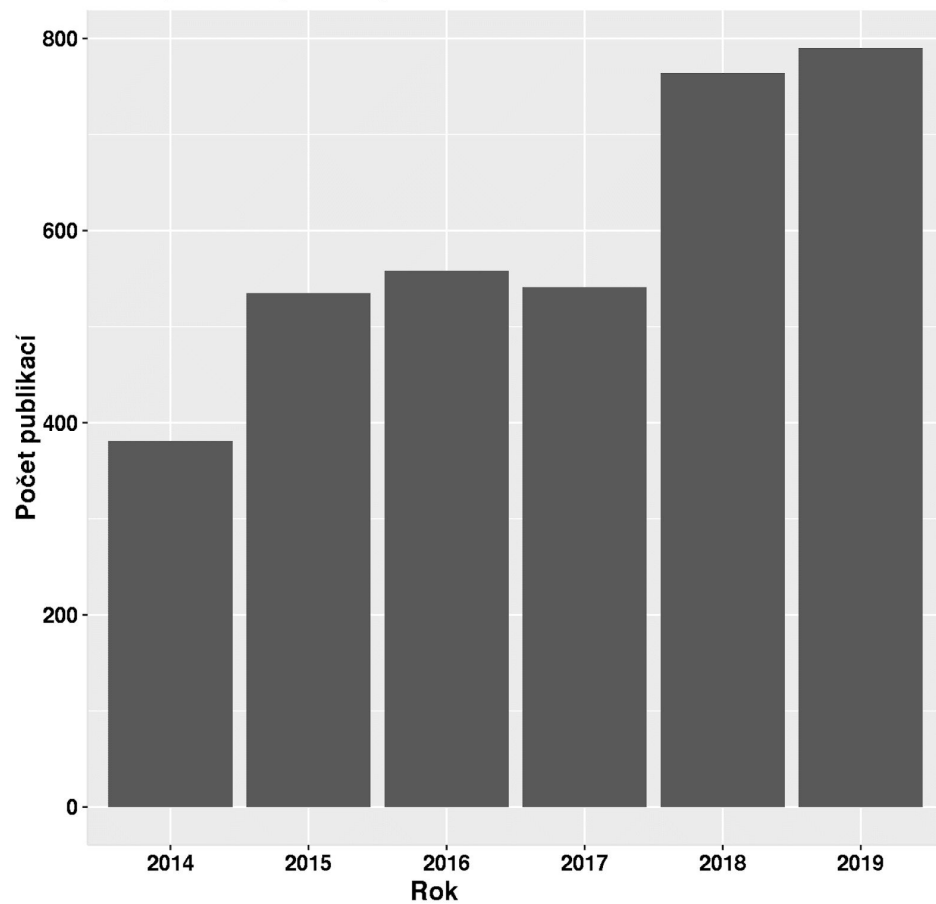
4. Roční částka je rozdělena mezi instituce poměrově podle podílů institucí (spočtených v bodu 3).

$$c_i = c_{total} \cdot y_i^{norm} / \sum_i y_i^{norm}$$

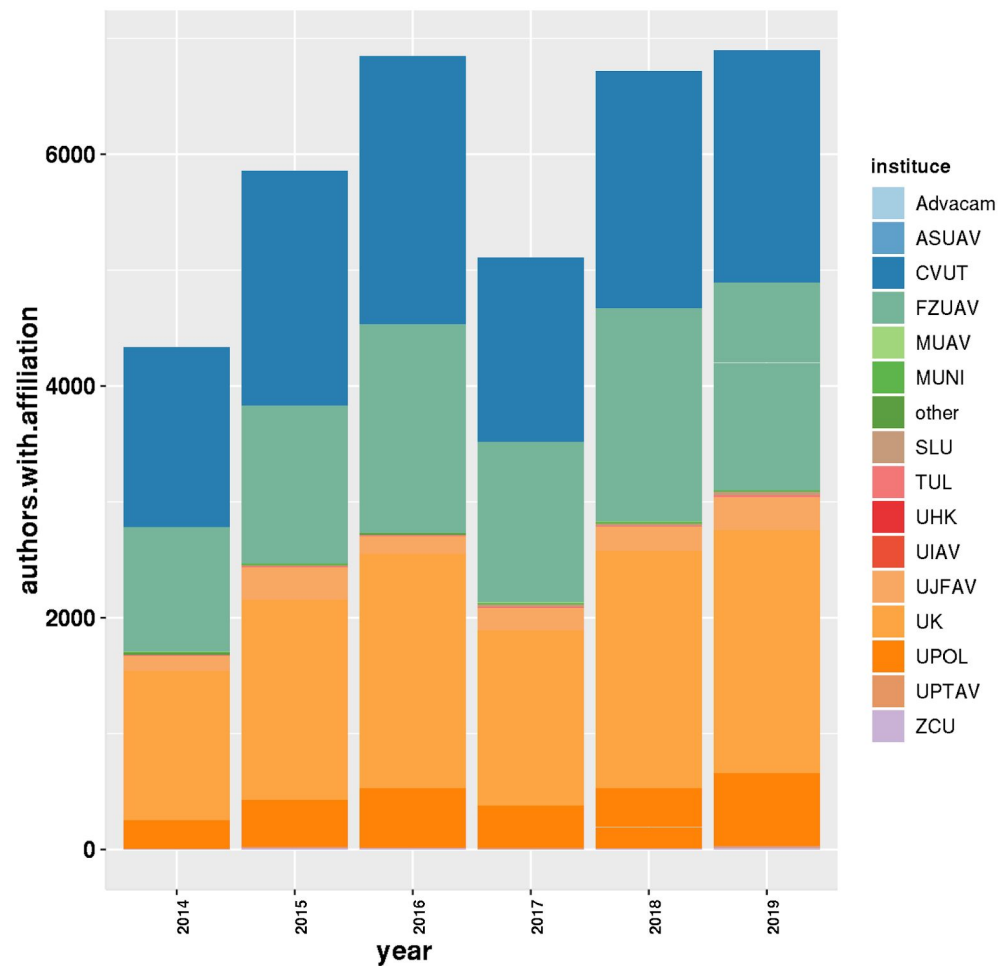
Výsledky

Proti minulému období 2017 - 2019 došlo k výraznému nárůstu publikační aktivity celé ČR (což vedlo k vyššímu podílu na celosvětové platbě pro období 2020-2022) a zároveň k navýšení podílu některých institucí (zejména UK) na podílu ČR (a tedy navýšení jejich příspěvku).

Počet publikací přiřazených ČR

Počet autorů s afilací instituce

Výsledné roční částky (celé, před aplikací podpory):

Instituce	Příspěvek SCOAP3
České vysoké učení technické v Praze	11 755 EUR
Fyzikální ústav AV ČR, v. v. i.	8 490 EUR
Matematický ústav AV ČR, v. v. i.	653 EUR
Masarykova univerzita	1 959 EUR
Slezská univerzita v Opavě	1 959 EUR
Ústav jaderné fyziky AV ČR, v. v. i.	3 919 EUR
Univerzita Karlova	33 306 EUR
Univerzita Palackého v Olomouci	1 959 EUR